

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

1804
M/MS

ДОКЛАД
за първо гласуване

Относно: законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 954-01-11, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 28.02.2019 г.

На свое заседание, проведено на 27 март 2019 г., Комисията по правни въпроси обсъди законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 954-01-11, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 28.02.2019 г.

На заседанието присъстваха: От Министерството на правосъдието – г-жа Даниела Белчина - държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ и г-жа Митка Захарлиева – началник отдел „Сътрудничество по гражданскоправни въпроси“; от Министерство на икономиката – г-жа Людмила Пеовска - главен експерт в дирекция „Техническа хармонизация и политика за потребителите“ и г-жа Милена Методиева - държавен експерт в дирекция „Техническа хармонизация и политика за потребителите“; от Омбудсмана на Република България – г-жа Мая Манолова - Омбудсман на Република България; от администрацията на Омбудсмана - г-жа Чонка Ковачева, г-жа Полина Гочева и г-жа Александрина Вълчева; от Върховния касационен съд – съдия Тотка Калчева - председател на Първо търговско отделение; от Софийски градски съд – съдия Албена Ботева и съдия Валерия Братоева; от Софийския районен съд – съдия Александър Ангелов - председател на Софийски районен съд и съдия Филип Савов; от Камарата на частните съдебни изпълнители – г-н Стоян Якимов - заместник-председател и г-жа Мария Цачева - член на Съвета на камарата; от Асоциация на банките в България – г-жа Ирина Марцева - главен секретар и г-жа Елеонора Христофорова – юристконсулт; „Сдружение на потърпевшите от частните съдебни изпълнители и съдебната система – Солидарност“ - г-н Ивайло Илиев, г-жа Светла Миланова – адвокат, г-н Данчо Стоянов – адвокат и г-н

Владислав Янев – адвокат; от „Общобългарска фондация Съгласие“ – г-н Завен Астадуров; г-жа Валя Гигова, г-н Камен Добрев, г-жа Десислава Филипова и г-жа Веска Волева – адвокати.

От името на вносителите, законопроектът беше представен от народния представител Христиан Митев, който посочи, че с него се цели търсенето на баланс между интересите на кредиторите и длъжниците в заповедното производство и въвеждането на служебна проверка за наличие на неравноправни клаузи в договорите с потребители.

Той добави, че в края на януари 2019 г. Европейската комисия е уведомила България, че следва да предприеме мерки за отстраняване на противоречащата на правото на Европейския съюз съдебна практика във връзка с липсата на възможност за съдебна проверка на вземанията, основани на неравноправни клаузи в договорите с потребителите.

Г-н Митев отбеляза, че със законопроекта ще се осигури по-добра защита на длъжника срещу злоупотреби на икономически по-силната страна, като се създава задължение за съда за извършване на служебна проверка в заповедното производство относно наличието на неравноправни клаузи. Предвижда се удължаване на сроковете за подаване на възражение срещу издадена заповед за изпълнение, както и на частна жалба срещу разпореждане за незабавно изпълнение.

Проектът на закон съдържа допълнително изискване към заявителите в заповедното производство да представят пред съда договора, от който произтича вземането им, заедно с всички негови приложения, включително приложимите общи условия. Предлага се също, когато длъжникът не бъде намерен на постоянния адрес и е уведомен чрез залепване, производството да не води автоматично към исков процес, а да се осигури възможност на длъжника да възрази на по-късен етап.

С проекта на закон се изменя и Закона за защита на потребителите с цел привеждане на разпоредбите му, въвеждащи изискванията на Директива 93/13/ЕИО, в съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз по прилагане на директивата.

По законопроекта са постъпили становища от: Комисията за защита на потребителите, Министерството на икономиката, ЧЕЗ България ЕАД, Адвокатска кантора „Лалев и партньори“, Константин Кунчев, Филип

Савов и Васил Петров - съдии в Софийски районен съд, Нотариалната камара на Република България и Асоциацията на банките в България.

Г-жа Манолова изрази подкрепа към внесеня законопроект, като уточни, че предложенията са обосновани и наложителни. Тя призова народните представители да подкрепят предложенията, които обезпечават правата на длъжниците чрез спиране на изпълнението при подадено от тях възражение и добави, че сега действащото производство и преминаването към установителен иск при уведомяване на длъжника чрез залепване следва да се прецизира.

От Министерството на правосъдието посочиха, че законопроектът трябва стриктно и точно да отговори на доклада на Европейската комисия, като се предвидят промени, които да задължат съда да следи служебно за неравноправни клаузи в потребителски договори и да удължат сроковете, в които може да се предявяват възражения. Г-жа Белчина посочи, че автоматичното спиране на изпълнение при подаване на възражение не е в интерес на длъжниците и ще увеличи дълга и разноските.

От фондация „Съгласие“ и сдружение „Солидарност“ посочиха, че подкрепят предложенията за спиране на изпълнението при подадено възражение.

Адвокат Филипова и адвокат Волева добавиха, че следва в Гражданския процесуален кодекс да се предвиди възможност за спиране на изпълнението, когато вземането не е потвърдено от съда в исково производство.

Г-жа Марцева уточни, че законопроектът предвижда промени, които ще засегнат не само банките, а всички стопански субекти и при подкрепа на законопроекта е възможно съдебната защита да премине в исково производство, което е по-скъпо и бавно.

Адвокат Гигова уточни, че българският съд трябва да следи за неравноправни клаузи, но добави, че спирането на изпълнението при подаване на възражение ще доведе до процедури по несъстоятелност на търговски дружества, тъй като това ще бъде последица от несъбиране на задълженията в срок.

Съдия Калчева направи анализ на внесеня законопроект и посочи, че към момента съдът не разполага с възможност да направи преценка относно наличието на неравноправни клаузи, тъй като заявителят не е задължен да представя договор и документи, доказващи вземането, и добави, че законодателната инициатива е навременна.

Тя уточни, че е важно да се предвиди възможност принудителното изпълнение да бъде спирано във всеки един момент при подадено от потребител възражение.

Съдия Ангелов и съдия Савов изразиха положително становище по отношение на законопроекта.

В обсъждането взеха участие народните представители Христиан Митев и Данаил Кирилов, които посочиха, че този законопроект е продължение на последните промени в заповедното производство и с него се търси баланс между интересите на кредиторите и длъжниците, като изразиха мнение за необходимостта от прецизиране на някои от текстовете.

След проведената дискусия, Комисията по правни въпроси с 13 гласа „за”, 0 гласа „против“ и 0 гласа „въздържал се”, предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Гражданския процесуален кодекс, № 954-01-11, внесен от Данаил Димитров Кирилов и група народни представители на 28.02.2019 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ:**

ДАНАИЛ КИРИЛОВ

